

Súd: Okresný súd Bratislava I
Spisová značka: 16C/1/2011
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1111200127
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 04. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Doricová
ECLI: ECLI:SK:OSBA1:2012:1111200127.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava I v Bratislave v konaní pred samosudkyňou JUDr. Zuzanou Doricovou v právnej veci navrhovateľa: M. T. B. A., trvale bytom L. X, XXX XX L. proti odporcovi: Slovenská republika v zastúpení Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky Župné námestie 13, 813 11 Bratislava o zaplatenie nemajetkovej ujmy takto

rozhodol:

Súd návrh z a m i e t a.

Súd odporcovi náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Návrhom doručeným Okresnému súdu Bratislava I dňa 04.01.2011 sa navrhovateľ voči odporcovi v 1. rade Slovenská republika v zastúpení Ministerstvom vnútra SR domáhal zaplatenia sumy vo výške 15.000,- eur titulom náhrady nemajetkovej ujmy v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z. zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci v dôsledku nesprávneho úradného postupu Okresného súdu Bratislava III .

Navrhovateľ návrh odôvodnil tým, že vo vzťahu na hrubú nečinnosť Okresného súdu Bratislava III a nevykonaním a zmarením dôkazu nariadeného odvolacím Krajským súdom v Bratislave a to po dobu 5 rokov vo veci sp. zn. PK 2T/39/01 vedenej proti obžalovanému Q..P. pre trestný čin krádeže vecí z navrhovateľovho rodinného domu v kontexte 10 rokov od krádeže, ktorým došlo k mareniu základného práva poškodeného t.j. navrhovateľa a k vyvolaniu právnej a vnútornej osobnej neistoty a morálneho utrpenia titulom hrubého a nedôsledného zachovávania občianskych práv poškodeného t.j. marením § 2 ods. 4 Trestného poriadku.

Z upovedomenia o spôsobe vybavenia sťažnosti Okresným súdom Bratislava III č. Spr. 2003/2010 zo dňa 11.5.2010 vyplýva, že prieťahy boli zapríčinené zákonným sudcom B.. C.. C., ktorý si neplnil riadne svoje povinnosti počínajúc dňom 1.1.2005 a nasl. teda v dôsledku nesprávneho úradného postupu, ktorý až dňa 18.1.2005 doručoval rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave procesným stranám. Následne Okresný súd Bratislava III vo veci nekonal plynulo, keď až dňa 28.2.2006 bol pridelený spisový materiál inému sudcovi Okresného súdu Bratislava III a podľa navrhovateľa sa tým trestný spis „šuplíkovať“ až do 1.2.2010. Okresný súd Bratislava III v upovedomení skonštatoval, že vo veci došlo k neodôvodneným prieťahom na škodu práva poškodeného - t.j. navrhovateľa.

Podľa navrhovateľa bolo Okresným súdom Bratislava III zmarené vykonanie dôkazu potrebného k právnomu posúdeniu výšky trestnej sadzby pre obžalovaného a týmto nezabezpečením dôkazu sa v kontexte viac ako 10 rokov od spáchania trestného činu dostáva trestná vec do roviny v prospech obžalovaného a zároveň sa oslabuje postavenie poškodeného a tým sa aj neúmerne predĺžilo obdobie traumy navrhovateľa.

Navrhovateľ uviedol, že nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Bratislava III došlo k diskriminácii navrhovateľa a k porušeniu s čl. 12 ods. 1 Ústavy SR ako aj k neposkytnutiu ochrany majetkových práv poškodeného navrhovateľa podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy SR. Postupom Okresného súdu Bratislava III došlo podľa navrhovateľa k odmietnutiu spravodlivosti v neprospech ústavných práv navrhovateľa.

Navrhovateľ má za to, že konanie Okresného súdu Bratislava III je a bolo od 1.1.2005 nezlučiteľné s čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Postupom súdu, keď zo strany Okresného súdu Bratislava III došlo v kontexte 5 rokov hrubej nečinnosti a marenia spravodlivosti, došlo k nesprávnemu úradnému postupu, nakoľko bolo porušené jeho základné právo ako poškodeného v trestnom konaní na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov. Navrhovateľ sa formou predbežného prerokovania náhrady podľa zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci obrátil na Ministerstvo spravodlivosti SR listom zo dňa 22.06.2010 a požiadal o vyplatenie odškodného vo výške 15.000 eur.

Navrhovateľ mal zato, že požadovaná výška nemajetkovej ujmy je vzhľadom na nečinnosť súdu, vyvolanie a umocnenie stavu právnej neistoty, marenie zákonného postupu voči osobe obžalovaného v neprospech poškodeného, primeraná, spravodlivá a v súlade s judikatúrou súdov. Ministerstvo spravodlivosti SR ku dňu podania žaloby podľa navrhovateľa primerane k stavu veci nereagovalo, odporca odmietol vyplatiť navrhovateľovi v rámci predbežného prerokovania nároku na náhradu škody navrhovateľom uplatnenú náhradu na vyplatenie nemajetkovej ujmy v sume 15.000 eur.

Odporca v 1. rade Slovenská republika v zastúpení Ministerstvom vnútra SR sa s návrhom navrhovateľa nestotožnil a návrh navrhovateľa žiadal v celom rozsahu zamietnuť. Ako dôvod uviedol nedostatok pasívnej legitímácie v konaní s poukazom na § 4 ods. 1 písm. a) zákona č.514/2003 Z.z., podľa ktorého koná v mene štátu Ministerstvo spravodlivosti SR, ak škoda vznikla v občianskom súdnom konaní alebo v trestnom konaní.

Navrhovateľ podaním doručeným tunajšiemu súdu dňa 28.03.2011 navrhol pripustenie pristúpenia ďalšieho účastníka do konania na strane odporcu a to Slovenská republika v zastúpení Ministerstvom spravodlivosti SR ako odporcu v 2. rade.

Súd uznesením č.k. 16C 1/2011 - 26 zo dňa 31. marca 2011 podľa § 92 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku pripustil, aby do konania na strane odporcu pristúpil ďalší účastník a to ako odporca v 2. rade: Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky Župné námestie 13, 813 11 Bratislava..

Pred začatím konania vo veci samej navrhovateľ podaním doručeným súdu dňa 28.03.2011 vzal návrh voči odporcovi v 1. rade späť a konanie žiadal zastaviť.

Súd uznesením č.k. 16C 1/2011 - 29 zo dňa 17. júna 2011 konanie voči odporcovi v 1. rade s poukazom na účinné späťvzatie návrhu navrhovateľom voči odporcovi v 1. rade konanie v časti návrhu proti odporcovi v 1. rade podľa ustanovenia § 96 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku zastavil.

Odporca - Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky sa s návrhom navrhovateľa nestotožnil a návrh navrhovateľa žiadal v celom rozsahu zamietnuť, nakoľko podľa nebol preukázaný taký zásah do práv navrhovateľa, ktorý by odôvodňoval priznanie náhrady nemajetkovej ujmy. Odporca mal za to, že v prípade, ak má ísť o prieťahy v konaní ako takom, kedy zákon lehotu na vydanie meritórneho rozhodnutia vo veci nestanovuje, nie je možné uplatňovať nárok na náhradu nemajetkovej ujmy podľa zák. č. 514/2033 Z.z., ale je potrebné tento nárok uplatniť formou ústavnej sťažnosti v konaní pred Ústavným súdom SR, nakoľko iba Ústavný súd SR má právomoc konštatovať porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov v zmysle čl. 48 ods. 2 Ústavy SR. Odporca v 2. rade namietal, že aj v prípade nesprávneho úradného postupu v zmysle ustanovenia § 9 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z.z. nevzniká právo na náhradu nemajetkovej ujmy automaticky a vznik nemajetkovej je nevyhnutné spoľahlivo preukázať. Odporca poukázal na ust. § 17 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z., v zmysle ktorého sa nemajetková ujma uhrádza iba vtedy, ak samotné porušenie práva nie je dostatočným zadostučinením a ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom nie je možné uspokojiť inak. Podľa odporcu je dostatočným zadostučinením pre navrhovateľa skonštatovanie porušenia práva navrhovateľa a následné ospravedlnenie sa navrhovateľovi podpredsedom Okresného súdu Bratislava III dňa

01.05.2010. Odporca uviedol, že upovedomenie podpredsedu Okresného súdu Bratislava III o spôsobe vybavenia sťažnosti navrhovateľa na prietahy v predmetnom trestnom konaní je dostatočným satisfakčným prostriedkom, ktorý zmiernil následky zásahu do osobnostnej sféry navrhovateľa s tým, že výška navrhovateľom požadovanej nemajetkovej ujmy neprimeraná.

Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľa, prednesmi povereného zástupcu odporcu, výsluchom svedkyne K. A.Q., oboznámil sa s listinnými dokladmi - žiadosťou navrhovateľa o predbežné prerokovanie nároku náhradu škody zo dňa 29.06.2010, upovedomenie podpredsedu Okresného súdu Bratislava III o spôsobe vybavenia sťažnosti č. Spr. 2003/2010 zo dňa 11.05.2010, sťažnosti navrhovateľa na prietahy zo dňa 02.01.2010, oznámenie Krajského súdu v Bratislave vo veci sťažnosti navrhovateľa č. Spr 2001/2010 zo dňa 27.01.2010, odvolanie Okresnej prokuratúry Bratislava III č.k. 3Pv 307/10 - 15 zo dňa 26.01.2012 v trestnej veci vedenej Okresným súdom Bratislava III č. Pk 2T/39/2001, rozhodnutie Sociálnej poisťovne č. 5311041200 zo dňa 5.1.2012 o zvýšení invalidného dôchodku navrhovateľa a ostaný obsah spisu a zistil nasledovný skutkový stav:

Na Okresnom súde Bratislava III je vedené trestné konanie na základe obžaloby sp. zn. Pv 4/01 podanej dňa 28.06.2011 na Okresný súd Pezinok na obvineného Q. P. pre trestný čin krádeže podľa § 247 ods. 1 a 3, písm. b) Trestného zákona. Poškodeným vo veci je navrhovateľ. Obžalovaný sa mal dopustiť trestného činu krádeže tým, že bez dôvodu a súhlasu vlastníka - navrhovateľa si prisvojil jeho vec, tým že sa jej zmocnil a spôsobil tak na majetku poškodeného - navrhovateľa škodu nie malú.

Okresný súd Pezinok dňa 10.06.2003 vyhlásil rozsudok, ktorým obžalovaného podľa § 226 písm. b/ Trestného poriadku oslobodil spod obžaloby. Proti predmetnému rozsudku podal okresný prokurátor dňa 10.6.2003 odvolanie a Krajský súd v Bratislave uznesením sp. zn. 9To/229/2003 zo dňa 28.10.2003 zrušil predmetný rozsudok v celom rozsahu a vrátil vec okresnému súdu na nové prejednanie a rozhodnutie. Okresný súd Bratislava III dňa 06.09.2011 vyhlásil pod sp. zn. Pk 2T 39/2001 rozsudok, ktorým obžalovaného podľa § 226 písm. a/ TP oslobodil spod obžaloby a svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že na základe vykonaného dokazovania nebolo dokázané, že sa stal skutkom, pre ktorý bol obžalovaný stíhaný. Okresný prokurátor Okresnej prokuratúry Bratislava III podal proti uvedenému rozsudku odvolanie zo dňa 26.1.2012, ktorým navrhol zrušiť rozsudok Okresného súdu Bratislava III sp. zn. Pk 2T 39/2011 zo dňa 6.9.2011 v celom rozsahu a vrátiť vec na nové prejednanie a rozhodnutie prvostupňovému súdu. Okresný prokurátor odvolanie zdôvodnil okrem iného tým, že v predmetnej veci súd dlhodobo nekonal a vzhľadom na značný časový odstup nie je možné vykonať všetky dôkazy uvedené v rozhodnutí odvolacieho súdu.

Navrhovateľ podal dňa 14.01.2010 na Okresný súd Pezinok sťažnosť na prietahy v konaní sp. zn. 2T/39/01 a požiadal o prijatie účinných opatrení smerujúcich k zjednaniu nápravy a k odstráneniu prietahov a stavu právnej neistoty. Navrhovateľ si zároveň uplatnil vyplatenie sumy 15.000 eur t.j. 1.500 eur za každý rok prietahov titulom nemajetkovej ujmy.

Navrhovateľ podaním zo dňa 02.01.2010 podal na Krajský súd v Bratislave sťažnosť na prietahy v konaní v trestnej veci vedenej pod sp. zn. 2T 39/01 vedenej na Okresnom súde v Pezinku a požiadal o prijatie účinných opatrení smerujúcich k zjednaniu nápravy a k odstráneniu prietahov a stavu právnej neistoty. Navrhovateľ si zároveň uplatnil vyplatenie sumy 15.000 eur t.j. 1.500 eur za každý rok prietahov titulom nemajetkovej ujmy.

Okresný súd Bratislava III podaním zo dňa 18.01.2010 upovedomil navrhovateľa o spôsobe vybavenia sťažnosti a vyhodnotil sťažnosť navrhovateľa ako dôvodnú. V upovedomení uviedol, že v predmetnom konaní došlo k vážnym prietahom a to od rozhodnutia Krajského súdu č.k. 9To 229/2003, ktoré bolo dňa 06.11.2003 doručené Okresnému súdu Pezinok až po deň 1.1.2005, kedy po zrušení tohto súdu prešla celá agenda na Okresný súd Bratislava III. Podpredseda Okresného súdu Bratislava III v upovedomení uviedol, že k prietahom došlo na Okresnom súde v Pezinku pred jeho zrušením v období od 6.11.2003 do 18.1.2005, kedy sa vo veci vôbec nekonalo ako aj v období od pridelenia veci inému zákonnému sudcovi na Okresnom súde Bratislava III dňa 28.2.2006, ktorý prvý úkon vo veci vykonal dňa 7.9.2006 a v súvislosti so znovuzriadením Okresného súdu Pezinok na základe zák. č. 511/2007 Z. z. pričom nebola táto vec akceptovaná zo strany Okresného súdu v Pezinku na základe prechodu súdnictva podľa § 18b ods. 3 zák. č. 511/2007 Z.z. a vec bola vrátená Okresnému súdu Bratislava III a vo veci sa začalo konať až dňa 1.2.2010. Podpredseda Okresného súdu Bratislava III sa v mene štátnej správy navrhovateľovi ospravedlnil za prietahy v konaní a zároveň upovedomil navrhovateľa, že prijal opatrenia, aby sa podobná situácia neopakovala s tým, že tento spis zaraďuje medzi mesačne sledované veci.

Navrhovateľ podaním adresovaným Ministerstvu spravodlivosti SR, ktoré podal na pošte dňa 30.06.2012 požiadal o predbežné prerokovanie nároku na náhradu nemajetkovej ujmy v sume 15.000 eur v súvislosti s prieťahmi a nečinnosťou Okresného súdu Bratislava III vo veci sp. zn. Pk 2T 39/2001 spôsobené B.. C.. C., ktorý si neplnil riadne svoje povinnosti od dňa 01.01.2005 odkedy sa vo veci nevykonalo žiadne pojednávanie. Okresný súd Bratislava III nesplnil záväzné pokyny dané Krajským súdom v Bratislave a tým konal na škodu práv navrhovateľa, maril spravodlivosť, zmaril vykonanie znaleckého dokazovania a vytvoril podmienky brániace spravodlivému potrestaniu páchatela trestného činu krádeže z majetku navrhovateľa z jeho rodinného domu.

Navrhovateľ v priebehu konania uviedol, že jeho požiadavku na predbežné prerokovanie nároku na zaplatenie nemajetkovej ujmy v sume 15.000 eur titulom nesprávneho úradného postupu Okresného súdu Bratislava III, ktorú si navrhovateľ uplatnil u odporcu, odporca odignoroval. Podľa navrhovateľa je výška nemajetkovej ujmy v súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva s akcentom na intenzitu neoprávneného zásahu, dobu trvania nečinnosti a marenia spravodlivosti, diskriminácie navrhovateľa vytvárajúc pre obžalovaného priaznivejšie podmienky pre zníženie trestu, pričom o náhrade škody v trestnom konaní nie je v dôsledku marenia základných ústavných práv okradnutého navrhovateľa doposiaľ rozhodnuté. Stav právnej, osobnej a majetkovej neistoty navrhovateľa stále trvá, keďže vo veci nebolo právoplatne rozhodnuté. Súd začal podľa navrhovateľa fakticky konať až po to, ako bol podaný návrh na predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody u odporcu. Tento stav vyvoláva u navrhovateľa pocity právnej a osobnej neistoty a je príčinou zhoršenia zdravotného navrhovateľa, narúša liečebný proces navrhovateľa. Navrhovateľ bol uznaný za invalidného so zníženou 70% schopnosťou vykonávať prácu, čo vyplýva aj z rozhodnutia Sociálnej poisťovne zo dňa 05.01.2012 č. 53110412000. Nárok na invalidný dôchodok mu vznikol dňa 17.12.2008. Navrhovateľ nepovažuje ospravedlnenie podpredsedu Okresného súdu Bratislava III za primerané zadosťučinenie vzhľadom na závažnosť veci a prieťahy, ku ktorým došlo. Ospravedlnenie nie je pre navrhovateľa akceptovateľné. Navrhovateľ považuje za potrebné po skončení trestného konania uplatniť si aj náhradu škody, ktorá mu vznikla tým, že ukradnuté veci mu síce boli vrátené, ale boli vrátené znehodnotené. Podľa navrhovateľa bola jeho dôstojnosť v súvislosti s prebiehajúcimi prieťahmi v predmetnom trestnom konaní znížená tým, že ľudia, ktorí vedia o tomto prípade, sa na navrhovateľa uškrňajú, tvrdia, že konanie je zbytočné a práva sa nedomôže. Podľa navrhovateľa sa morálna ujma v tomto konaní nepreukazuje.

Súd z výsluchu svedkyne manželky navrhovateľa K. A. zistil, že navrhovateľ sa súdi už 12 rokov a podľa svedkyne je navrhovateľ typ človeka, ktorý nevie dlhodobý stres zvládať a prejaví sa to na jeho zdraví.

Súd vyhodnotil vykonané dôkazy jednotlivo i v ich vzájomnej súvislosti podľa § 132 Občianskeho súdneho poriadku a dospel k záveru, že návrhu navrhovateľa nie je možné vyhovieť. Súd prejednal vec podľa tvrdení navrhovateľa, ktorými odôvodňoval svoj návrh ako aj podľa tvrdení uvádzaných odporcom na svoju obranu. Súd upustil od vykonania ďalšieho dokazovania, keďže vykonaným dokazovaním považoval skutkový stav za dostatočne preukázaný na rozhodnutie vo veci a potreba vykonania ďalšieho dokazovania v navrhovanom smere v konaní nie je pre rozhodnutie vo veci nevyhnutná. Skutkové zistenia nadobudnuté vykonaným dokazovaním považoval súd za dostatočné pre právne posúdenie veci a dôvodnosti návrhu a ďalšie dokazovanie by bolo nadbytočné a nepotrebné z hľadiska zistenia a posúdenia rozhodujúcich skutočností, a preto uzavrel, že nebolo potrebné nariaďovať ďalšie dokazovanie nad rozsah dôkaznej aktivity účastníkov konania a uznesením vyhlásil dokazovanie za skončené (§ 120 ods. 1,4 Občianskeho súdneho poriadku).

Základ uplatneného nároku navrhovateľa súd posúdil podľa zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci upravujúcich zodpovednosť za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu.

Podľa § 1 ods. 1 písmeno a/ Zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci tento zákon upravuje zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú orgánmi verejnej moci pri výkone verejnej moci,

Podľa § 3 ods. 1 Zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci

- a) nezákonným rozhodnutím,
- b) nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody,
- c) rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, alebo
- d) nesprávnym úradným postupom.

Podľa § 3 ods. 2 Zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci zodpovednosti podľa odseku 1 sa nemožno zbaviť.

Podľa § 9 ods. 1 Zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci zodpovednosti štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prieťahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb.

Podľa § 9 ods. 2 Zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

Podľa § 16 ods. 1 Zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde.

Podľa § 17 ods. 2 Zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

Podľa § 17 ods. 3 Zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa odseku 2 sa určuje s prihliadnutím najmä na

- a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje,
- b) závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo,
- c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote,
- d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení.

Podľa § 25 Zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci ak nie je ustanovené inak, spravujú sa právne vzťahy upravené v tomto zákone osobitným predpisom.

Navrhovateľ sa v konaní domáhal zaplata sumy vo výške 15.000,- eur titulom náhrady nemajetkovej ujmy v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci v dôsledku nesprávneho úradného postupu Okresného súdu Bratislava III. Navrhovateľ neuvádzal, že by mu v dôsledku ním vytykanému nesprávneho úradného postupu spočívajúcom v prieťahoch v trestnom konaní na okresnom súde vznikla určitá majetková škoda. Nárok kvalifikoval ako ujmu nemajetkovú.

Súd neskúmal, či vôbec došlo k prieťahom v trestnom konaní, nakoľko nárok na náhradu škody v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z. by navrhovateľovi vznikol za súčasného splnenia troch podmienok a to nesprávny úradný postup, vznik škody, príčinná súvislosť medzi vznikom škody - nárok na náhradu nemajetkovej ujmy a nesprávnym úradným postupom t.j. navrhovateľom vytykanými prieťahmi v trestnom konaní.

Súd bez bližšieho skúmania, či skutočne došlo k nesprávnemu úradnému postupu zo strany Okresného súdu Bratislava III udáva, že zákon č. 514/2003 Z.z. je zákonom špeciálnym a upravuje podmienky vzniku zodpovednosti a rozsah náhrady, ktorá sa odškodňuje. Súd pri skúmaní predpokladov zodpovednosti za ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom postupoval i podľa ustanovení Občianskeho zákonníka.

Účelom poskytnutia primeraného zadosťučinenia je poskytnúť fyzickej osobe za neoprávnený zásah do jej osobných práv primerané zadosťučinenie.

Podľa § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jeho osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby mu bolo dané primerané zadostučinenie.

Podľa § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadostučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

Podľa § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

Predmetné ustanovenia Občianskeho zákonníka priznáva každej fyzickej osobe právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy. Za zásah do tohto práva je pritom považované každé konanie, ale aj opomenutie, ktoré je objektívne spôsobilé zasiahnuť do osobnosti fyzickej osoby, a smeruje k určitej zmene oproti súčasnému stavu. Zásah musí znamenať zmenu súčasného stavu k horšiemu. Neoprávnený zásah do práva na ochranu osobnosti charakterizuje každé konanie, či opomenutie zasahujúce do práv fyzickej osoby chránených zákonom a je v rozpore s povinnosťou zdržať sa zásahu stanovenou právnym poriadkom.

Navrhovateľ však v priebehu konania nepreukázal, že by mu v dôsledku ním vytýkaného nesprávneho úradného postupu bola spôsobená nemajetková ujma. Zo žiadnych navrhovateľom uvádzaných tvrdení nemožno vyvodiť, že v dôsledku ním vytýkaného nesprávneho úradného postupu a vytýkaných prietahov došlo v značnej miere k zníženiu jeho dôstojnosti a vážnosti v spoločnosti, a teda že by mu vznikol nárok na nemajetkovú ujmu.

S ohľadom na obsah výpovede a tvrdení navrhovateľa súd dospel k záveru, že navrhovateľ nijako nepreukázal vznik nemajetkovej ujmy.

Samotná skutočnosť, že v trestnom konaní, v ktorom mal navrhovateľ postavenie poškodeného došlo k prietahom, ktoré vyvolali u navrhovateľa stav právnej neistoty ešte sama o sebe nezakladá navrhovateľovi nárok na nemajetkovú ujmu.

V zmysle citovaného ustanovenia § 17 ods. 2 Zákona č. 514/2003 Z.z. sa uhrádza nemajetková ujma v peniazoch ak ju nie je možné uspokojiť inak a to len v prípade ak samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadostučinením.

Bolo povinnosťou navrhovateľa, ktorý mal v konaní dôkazné bremeno, preukázať vznik nároku na zaplatenie nemajetkovej ujmy t.j. preukázať, že bola znížená dôstojnosť osoby navrhovateľa a jeho vážnosť v spoločnosti a preukázať závažnosť vzniknutej ujmy a závažnosť okolností za ktorých došlo k porušeniu jeho práv ako poškodeného v trestnom konaní. Priznanie nemajetkovej ujmy je podmienené konštatovaním porušenia práva, z ktorého plynie ujma spôsobená nesprávnym úradným postupom. Navrhovateľ svoje tvrdenia, že hrubou nečinnosťou súdu bol vyvolaný stav právnej neistoty, došlo k mareniu zákonného postupu voči osobe, ktorá ublížila navrhovateľovi, že došlo k neoprávnenému zásahu do práv navrhovateľa v postavení poškodeného, že bola prietahmi a zjavnou nečinnosťou trestného súdu navrhovateľovi spôsobená morálna ujma, žiadnym spôsobom nepreukázal. Z dôkazov predložených navrhovateľom nie je preukázaná súvislosť medzi zhoršením zdravotného stavu navrhovateľa a navrhovateľom vytýkanými prietahmi v trestnom konaní.

Súd na základe vyššie uvedených skutočností dospel k záveru, že navrhovateľ nepreukázal súčasné splnenie všetkých zákonom predpokladaných podmienok zodpovednosti štátu za škodu v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z., keď nepreukázal vznik ním uplatnenej nemajetkovej a príčinnú súvislosť medzi ním vytýkaným nesprávnym úradným postupom a nemajetkovou ujmu.

So zreteľom na túto skutočnosť súd návrh navrhovateľa zamietol.

Skutočnosť či došlo v trestnom konaní k prietahom v konaní súd neskúmal jednak z dôvodu, že civilný súd nemá právomoc posudzovať postup alebo rozhodnutia iných súdov v trestnom konaní a nie je oprávnený preskúmať postup súdov v trestnom konaní z hľadiska ich účelnosti alebo rýchlosti ale i vzhľadom k skutočnosti, že navrhovateľ nepreukázal vznik nároku na ním uplatnenú náhradu nemajetkovej ujmy, nakoľko nepreukázal, že vzhľadom na ujmu spôsobenú ním vytýkaným prietahom

ju nie je možné uspokojiť inak a že následky, ktoré vznikli navrhovateľovi v súkromnom živote a v spoločenskom uplatnení sú závažné.

Navrhovateľ v priebehu konania navrhol vykonanie dokazovania výsluchom svedka M. A. A. prokurátorky Okresnej prokuratúry Bratislava III a spisovým materiálom v trestnej veci vedenej Okresným súdom Bratislava III sp. zn. Pk 2T/39/2001 a to za účelom preukázania prieťahov v konaní.

Súd upustil od vykonania dokazovania navrhnutého navrhovateľom, nakoľko vykonanie tohto dokazovania považoval za nadbytočné za stavu, keď navrhovateľ nepreukázal vznik nároku na ním uplatnenú náhradu nemajetkovej ujmy, keď nepreukázal, že ním vytýkaným nesprávnym úradným postupom mu ujma vznikla a nie je možné ju uspokojiť inak a iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadostučinením.

Podľa § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, teda podľa úspešnosti v konaní avšak úspešnému odporcovi náhradu trov konania nepriznal nakoľko odporca si náhradu trov konania neuplatnil.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Bratislava I, písomne v dvoch vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,

b/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

c/ súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

d/ súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e/ doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§205a),

f/ rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia, alebo návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.